

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΡΑΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2012

**ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΡΑΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΟ-ΙΡΑΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Επιμέλεια : Περικλής Κ. Δαβανέλος
Σύμβουλος Ο.Ε.Υ. Α΄

Τεχεράνη, Μάιος 2013

I . Ανασκόπηση σημαντικότερων εξελίξεων στην ιρανική οικονομία κατά το οικονομικό έτος 2012-13

Εισαγωγική τοποθέτηση -η αρνητική δυναμική των κυρώσεων

Η ιρανική οικονομία κατά το οικονομικό έτος 2012-13 (21 Μαρτίου 2012-20 Μαρτίου 2013) έπειτα από σειρά ετών καταγραφής θετικού αναπτυξιακού προσήμου (έστω και οριακού τα τελευταία χρόνια) εισήλθε πλέον σε καθαρά υφεσιακή τροχιά της τάξεως του 1,5-2% , με τις εκτιμήσεις οικονομικών αναλυτών, εγχώριων θεσμικών παραγόντων και ανθρώπων της αγοράς να συγκλίνουν σε επιδείνωση κατά την διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους 2013-14 και καταγραφή επίδοσης που μπορεί να φθάσει και έως -3%, με δεδομένη την κυριαρχούσα απαισιοδοξία για κάποια βελτίωση στις διεθνείς διαπραγματεύσεις για το πυρηνικό πρόγραμμα της χώρας και κάποια συνεπακόλουθη άμβλυνση των ασφυκτικών πλέον οικονομικών κυρώσεων, τουλάχιστον στο άμεσο μέλλον . Η εμπιστοσύνη στην εγχώρια οικονομία αναμένεται να κυμανθεί και πάλι σε χαμηλά επίπεδα με την συντριπτική πλειοψηφία των μέσων καταναλωτών , του επιχειρηματικού και επενδυτικού κόσμου να καταφεύγουν σε διαχρονικά σταθερές αξίες (ξένο συνάλλαγμα, χρυσός , έγγειος ιδιοκτησία) για να διασφαλίσουν την περιουσία τους . Οι συνεχώς κλιμακούμενες κυρώσεις θεωρείται πολύ πιθανόν πλέον να οδηγήσουν εντός του τρέχοντος οικονομικού έτους στην εισαγωγή και εφαρμογή ενός Oil for Food & Drugs Programme για το Ιράν.

Οι επερχόμενες προεδρικές εκλογές της 14ης Ιουνίου αποτελούν κρίσιμο σταυροδρόμι για τις περαιτέρω εξελίξεις με τους αισιόδοξους παρατηρητές να ελπίζουν για κάποια διάδοχη κατάσταση που θα διευκολύνει και δρομολογήσει την σταδιακή έστω βελτίωση των όρων προσέγγισης με τους διεθνείς συνομιλητές της χώρας που με την σειρά τους αναμένουν εύλογα κάποια τέτοια πρωτοβουλία.

Η παρούσα όμως δυσχερής συγκυρία αποκαλύπτει ότι η συσσώρευση πρωτίστως της συνεχώς κλιμακούμενης αρνητικής δυναμικής των κυρώσεων και δευτερευόντως ορισμένων αστοχιών της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής έχουν οδηγήσει αναμφίβολα άμεσα η έμμεσα ,εντός του 2012, αλλά και στους πρώτους πέντε μήνες του 2013, στις εξής δυσσώγιες εξελίξεις :

Απώλεια πετρελαϊκών εσόδων ζωτικών για κάλυψη, μεταξύ άλλων ,αναγκών σε έργα υποδομής, υγεία, εκπαίδευση ,κοινωνική πολιτική

Δραστική συρρίκνωση της συναλλαγματικής αξίας του εγχώριου νομίσματος κατά 80% σχεδόν μέσα στο 2012 με ανυπολόγιστες πλέον συνέπειες στην εισαγωγή των αναγκαίων πρώτων υλών , εξαρτημάτων και εξοπλισμών που έχουν γίνει

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΡΑΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ασύμφορες πλέον για πλήθος εγχώριων βιομηχανιών , με αποτέλεσμα: αδρανοποίηση παραγωγικών μονάδων και απογείωση της ανεργίας

Απομόνωση από το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα και κατ'επέκτασιν ουσιαστική αδυναμία πληρωμών εκ μέρους μεγάλης μερίδας εγχώριων μικρομεσαίων επιχειρήσεων και συνεπώς αποδυνάμωση συνεργασιών τους με αντίστοιχες ευρωπαϊκές , ακόμη και σε τομείς που δεν άπτονται του νομοθετικού πλέγματος των κυρώσεων

Αναζωπύρωση των πληθωριστικών πιέσεων από την διοχέτευση υπερβολικής ρευστότητας στην αγορά με προφανή πίεση στην αγοραστική δύναμη των ευπαθών ομάδων αλλά και της μεσαίας τάξης

Αποστέρηση από τον μέσο , αθώο και θεωρητικώς τουλάχιστον μη στοχευόμενο από τις κυρώσεις μέσο ιρανό καταναλωτή βασικών ειδών διατροφής και φαρμακευτικών προϊόντων, απαραίτητων για την επιβίωσή του (κυρίως για την καταπολέμηση καρδιακών παθήσεων , διαφόρων μορφών καρκίνου, διαβήτη, αποσυμφορήσεως αναπνευστικού συστήματος, όπως και απλού αναλώσιμου η και περισσότερο εξειδικευμένου ιατρικού εξοπλισμού).

Ειδικά για την περίπτωση των ελλείψεων σε ζωτικά φαρμακευτικά προϊόντα, που αγγίζοντας ανθρωπιστικές χορδές προσφέρει έδαφος στην υπερβολική δραματοποίηση, ξεσηκώνοντας πλήθος διαμαρτυριών από την εγχώρια κοινωνία, πρέπει να τονισθεί ότι σημαντικότερο μερίδιο ευθύνης αποδίδεται και στην κυβερνητική κακοδιαχείριση των διαθέσιμων πόρων, επαρκών για την κάλυψη τουλάχιστον αυτών των βασικών αναγκών, που αναλώνονται στην εξυπηρέτηση άλλων μικροπολιτικών σκοπιμοτήτων και αδιαφανών στοχεύσεων εξωτερικής πολιτικής.

Στον αντίποδα των κυρώσεων βεβαίως πρέπει να αντιταχθεί ότι το εγχώριο παραγωγικό και επιχειρηματικό δυναμικό , συμβιώνοντας επί δεκαετίες με την πραγματικότητα των κυρώσεων έχει αναπτύξει ισχυρά ένστικτα αυτοσυντήρησης και προσαρμοστικότητας, επιτυγχάνοντας σχετικώς επαρκή ποσοστά αυτάρκειας τόσο σε επίπεδα διατροφής ,όσο και υγειονομικής περίθαλψης.

Ανωτέρω επισήμανση δεν αναιρεί την δυσχερή παρούσα συγκυρία , όπου σημαντικότερες ελλείψεις και παράλληλα αντίστοιχη ζήτηση συνεχίζουν να καταγράφονται στην παρούσα συγκυρία σε όλο το φάσμα του αγροτοβιομηχανικού συμπλέγματος της εγχώριας οικονομίας, που αναζητά προηγμένες τεχνολογίες, τεχνογνωσίες και εξοπλισμούς , προκειμένου να καταστεί ανταγωνιστική στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον και όχι μόνο σε στενό περιφερειακό επίπεδο , υπό το κράτος αναμονής για ευνοϊκότερες εξελίξεις στο φλέγον πυρηνικό ζήτημα και την ενδεχόμενη δρομολόγηση σε εύθετο χρόνο σταδιακής αποσυμπίεσης από τις ασφυκτικές κυρώσεις.

Επομένως τομείς , όπως (ενδεικτικά) : συσκευασία και τυποποίηση αγροτικών προϊόντων και τροφίμων, αγροτικοί εξοπλισμοί και τεχνογνωσίες,

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΡΑΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

λιπάσματα , ζιζανιοκτόνα, νέοι σπόροι-καλλιέργειες, αξιοποίηση εναλλακτικών πηγών ενέργειας (ηλιακή , αιολική) σε διάφορες παραγωγικές χρήσεις για εξοικονόμηση ενέργειας, προηγμένοι εξοπλισμοί κατασκευών-οικοδομών, τεχνογνωσίες για την τυποποίηση και πιστοποίηση φαρμακευτικών προϊόντων, απαραίτητα φαρμακευτικά προϊόντα , δερμοκαλλυντικά, αλλά και ο τομέας των υπηρεσιών (υπηρεσίες και εφαρμογές κινητής τηλεφωνίας ,τουρισμός κλπ) θα προσφέρουν σημαντικές ευκαιρίες στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις για δραστηριοποίηση στην ιρανική αγορά , τηρουμένων βεβαίως των νομοθετικών περιορισμών των κυρώσεων και της διασφάλισης βιώσιμου τρόπου αποπληρωμής των χρηματικών τους απαιτήσεων.

Πετρελαϊκή παραγωγή

Σύμφωνα με τις από 7 Ιανουαρίου δηλώσεις αρμόδιου Υπουργού Πετρελαίου, οποίες και ανασκευάστηκαν αμέσως προσεχείς ημέρες , αλλά και εκτιμήσεις αρμόδιων για ενεργειακά θέματα υψηλόβαθμων κοινοβουλευτικών παραγόντων, κατά τη διάρκεια του πρώτου 9 μήνου τρέχοντος οικονομικού έτους (21 Μαρτίου -21 Δεκεμβρίου 2012), ως απευθείας επίπτωση από τις κλιμακούμενες κυρώσεις, οι εξαγωγικές επιδόσεις της χώρας σε αργό πετρέλαιο συρρικνώθηκαν κατά 40% έναντι αντίστοιχης επίδοσης 2011-12, με σχεδόν ανάλογη (45%) αποδυνάμωση των ζωτικών για την εγχώρια οικονομία πετρελαϊκών εσόδων.

Από τις πλέον πρόσφατα διαθέσιμες εκτιμήσεις της International Energy Agency η ιρανική παραγωγή αργού πετρελαίου συρρικνώθηκε εντός των τελευταίων 8 μηνών από τα επίπεδα των 3,54 mbd (August 2012) σε 2,68 mbd (Μάρτιος 2013) , θεαματική μείωση κατά 900.000 bd. Υπολογίζοντας την συνήθη μέση ημερήσια εσωτερική κατανάλωση των 1,8 mbd, απομένουν για εξαγωγική εκμετάλλευση λιγότερο πλέον από 1 mbd. (στη πραγματικότητα 700-800.000 κατά μετριοπαθέστερη εκτίμηση). Ανωτέρω στοιχεία αποτιμούν τις συναλλαγματικές εισροές από τις πετρελαϊκές εξαγωγές (μόνο αργό) κατά το οικονομικό έτος 2012-13 σε 50 δις\$, αισθητά μειωμένες κατά 35% σε σχέση με το προηγούμενο έτος

Σημαντικότερες επιδόσεις από τους απομένοντες ισχυρούς πελάτες του (Κίνα, Ινδία , Ν.Κορέα, Ιαπωνία) κατεγράφησαν κατά κύριο λόγο από την Κίνα, η οποία κατά το διαρρέυσαν πρώτο εννεάμηνο 2012-13 εισήγαγε κατά μέσο όρο περίπου 600.000 βαρέλια ημερησίως. Πάντως οι κλιμακούμενες κυρώσεις και η αυξανόμενη αδυναμία των μεγάλων ασιατικών διυλιστηρίων να εξασφαλίσουν εγγυητικά συμβόλαια για την μεταφορά φορτίων ιρανικού αργού είχε ως αποτέλεσμα τους τελευταίους μήνες την ακύρωση σημαντικών παραγγελιών και τούτο παρά την προθυμία της ιρανικής πλευράς να καλύψει εξ ιδίων την ασφαλιστική δαπάνη.

Για την τελική πορεία των εσόδων και την περαιτέρω άσκηση πίεσης στις ιρανικές πετρελαϊκές εξαγωγές ,πολλά θα εξαρτηθούν και από την πορεία εφαρμογής της από 6 Φεβρουαρίου 2013 σχετικής οδηγίας της Αμερικανικής Διοίκησης ,σύμφωνα με την οποία στο πλαίσιο των κυρώσεων οι ξένες κυβερνήσεις (κυρίως ασιατικών χωρών) που εισάγουν ιρανικό αργό θα πρέπει να διαφυλάσσουν τις σχετικές πληρωμές σε ειδικούς λογαριασμούς τραπεζικών τους ιδρυμάτων με μόνη

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΡΑΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

εισπρακτική εναλλακτική για το Ιράν τον συμψηφισμό με ανάλογης αξίας εμπορευματικών κατηγοριών των χωρών αυτών, όπως δημητριακά , φαρμακευτικά προϊόντα και λοιπά καταναλωτικά είδη που διαθέτουν οι χώρες αυτές και χρειάζεται η ιρανική αγορά. Με αυτόν τον τρόπο εκτιμά η Αμερικανική Διοίκηση θα παροτρύνει τις χώρες πελάτες του ιρανικού αργού να αποτελέσουν θερμούς θιασώτες των κλιμακούμενων κυρώσεων , καθώς θα τους δοθεί κίνητρο να ισοσκελίσουν το πάγια αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο τους με το Ιράν, και να προσδώσουν νέα αναπτυξιακή και παραγωγική δυναμική στις οικονομίες τους.

Επισημαίνεται ότι στο νέο κρατικό Προϋπολογισμό που μόλις πρόσφατα εγκρίθηκε από το ιρανικό Κοινοβούλιο προβλέπεται μέσος ετήσιος εξαγωγικός ρυθμός 1,3 m/bpd, αρκούοντας αισιόδοξη στόχευση που δεν φαίνεται πιθανό να ευοδωθεί οδηγώντας σε σημαντικό δημοσιονομικό έλλειμμα της τάξεως των 30 δις\$ για το τρέχον έτος.

Εξωτερικό εμπόριο

Η συνολική αξία των μη πετρελαϊκών εξαγωγών κατά το λήξαν οικονομικό έτος 2012-13 (21 Μαρτίου 2102- 20 Μαρτίου 2013) αποτιμήθηκε σε 41,33 δις\$, μειωμένη κατά 6% σε σχέση με 2011-12, ενθαρρυντική επίδοση εν μέσω κλιμακούμενων κυρώσεων αλλά και εσωτερικών διαρθρωτικών αδυναμιών. Ο φιλόδοξος στόχος για το τρέχον έτος 2013-14 έχει τοποθετηθεί στα πολύ υψηλά επίπεδα των 60 δις \$.

Η κυβερνητική οικονομική πολιτική έχει επενδύσει πολλά στην συγκεκριμένη εξαγωγική κατηγορία για την σταδιακή απεξάρτηση της εγχώριας οικονομίας από τις πετρελαϊκές εξαγωγές και έχει καταγράψει σημαντική πρόοδο τα τελευταία χρόνια. Σημαντικές επιδόσεις κατεγράφησαν στους τομείς :

Πετροχημικών

Προϊόντων αλιείας – ιχθυοκαλλιέργειας

Προϊόντων ταπητουργίας:

Αγροτικών προϊόντων , κυρίως : φιστικιών και κρόκου

Προϊόντων τσιμεντοβιομηχανίας

Κυριότεροι προορισμοί των ιρανικών εξαγωγικών ροών σε αυτήν την κατηγορία παρέμειναν το Ιράκ, η Κίνα, τα Η.Α.Ε , το Αφγανιστάν, και η Ινδία

Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα κατεγράφησαν στην ίδια κατηγορία εισαγωγικές ροές αξίας 53,3 δις\$, μειωμένες σε αξία κατά 13,6% έναντι αντίστοιχης επίδοσης 2011-12 (61,7 δις \$) με πρόβλεψη για ακόμα μεγαλύτερη μείωση το τρέχον οικονομικό έτος.

Σημαντικότερες εμπορευματικές κατηγορίες που καταλαμβάνουν τις πρώτες θέσεις του σχετικού πίνακα περιλαμβάνουν :

Iron & steel ingots

Corn fodder

43 Esfandiar Av., Africa Express Way, Tehran 19679-I.R.IRAN
tel. ++98 21 22050014, fax. ++98 21 22011957, Email: ecocom-tehran@mfa.gr

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΡΑΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Δημητριακά (κυρίως σιτάρι)

Κυριότεροι προμηθευτές της ιρανικής αγοράς παρέμειναν: Η.Α.Ε, η Κίνα, η Τουρκία, η Ν.Κορέα, η Ελβετία κλπ.

Ε.Ε - Ιράν

Οι συνεχώς κλιμακούμενες οικονομικές κυρώσεις έχουν ρίξει πλέον βαριά την σκιά τους και στο διμερές εμπόριο Ε.Ε (27) -Ιράν.

Κατά τη διάρκεια του 2012 οι διμερείς εμπορικές ροές συρρικνώθηκαν στα επίπεδα των 12,88 δις ευρώ έναντι αντίστοιχης επίδοσης 27,77 δις το 2011.

Οι ιρανικές μη πετρελαϊκές εξαγωγές προς τις ευρωπαϊκές αγορές κατά το εξεταζόμενο διάστημα γνώρισαν καθίζηση με την αξία τους να αποδυναμώνεται κατά 68% έναντι 2011 αποτιμώμενες σε 5,52 δις ευρώ. Η τάση αυτή φαίνεται να συνεχίζεται και το πρώτο τετράμηνο του 2013 με τις ιρανικές μη πετρελαϊκές εξαγωγές να περιορίζονται πλέον σε συγκεκριμένες κατηγορίες αγροτικών προϊόντων (φιστίκια) και τάπητες.

Βεβαίως με την συμπερίληψη του αργού πετρελαίου στους σχετικούς στατιστικούς πίνακες παρατηρούμε την κατάσταση για την τελική αποτίμηση του 2012 να εξισορροπείται στα επίπεδα του 2011 (οριακή μείωση: -0,8%), ενώ ανάλογη εξισορροπητική πορεία αναμένεται να καταγραφεί και στο υπόλοιπο του 2013, ιδιαίτερα κατόπιν πρόσφατης απόφασης Αμερικανικής Διοίκησης για χορήγηση νέας εξάμηνης εξαίρεσης (waiver) από το πετρελαϊκό εμπάργκο εις βάρος του Ιράν σε 11 χώρες (μεταξύ των οποίων 10 ευρωπαϊκές : Βέλγιο, Τσεχία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιταλία, Ολλανδία, Πολωνία, Ισπανία, Η.Βασίλειο) παραδοσιακούς του πελάτες , οποίες και επέδειξαν γενικότερο πνεύμα συμμόρφωσης με το νομοθετικό πλέγμα των κυρώσεων μειώνοντας δραστικά τις συνήθεις παραγγελίες τους το 2012.

Κατά το εξεταζόμενο διάστημα η ιρανική αγορά απορρόφησε ευρωπαϊκά προϊόντα εξοπλισμούς και υπηρεσίες συνολικής αξίας 7,35 δις ευρώ , αισθητά πλέον μειωμένες κατά 32,3% έναντι 2011 αναλογώντας στο 0,4% των συνολικών κοινοτικών εξαγωγών. Οι πάσης φύσεως εξοπλισμοί κυριάρχησαν στον σχετικό κατατακτήριο πίνακα με ποσοστό 43%. Για το πρώτο τετράμηνο του 2013 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία Eurostat) μολονότι οι 23 από τις 27 χώρες καταγράφουν αρνητικό πρόσημο η τελική αποτίμηση είναι έστω και οριακά θετική (0,9%) αποδιδόμενη κατά κύριο λόγο σε ευκαιριακές εξαγωγές σιτηρών από τις βαλτικές χώρες.

Η σημαντική αυτή εξασθένηση των εισαγωγικών ροών προς το Ιράν αποδίδεται κατά κύριο λόγο στην φανερή πλέον απροθυμία του συνόλου του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος να εξυπηρετήσει διατραπεζικές εξοφλητικές συναλλαγές που σχετίζονται με εμπορικές ροές προς την ιρανική αγορά γενικότερα , ακόμη και αν αφορούν τομείς προϊόντων, τεχνολογιών και υπηρεσιών που δεν άπτονται των κυρωτικών περιορισμών.

Πληθωρισμός

Η Στατιστική Υπηρεσία του Ιράν τοποθέτησε τον μέσο δείκτη ανόδου των τιμών καταναλωτή στα επίπεδα του 31,5% κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί από 21 Μαρτίου 2012- 20 Μαρτίου 2013 με τον δείκτη για point to point inflation: Μάρτιος 2013 έναντι Μαρτίου 2013, να ανέρχεται στο 40,6%. Η πλέον πρόσφατη εκτίμηση των ιρανικών στατιστικών αρχών για τον μήνα που αντιστοιχεί στο διάστημα 21 Μαρτίου-20 Απριλίου 2013 αποτιμά τα ανωτέρω μεγέθη σε 29,7% (μέσο ετήσιο) και 38,7% για point to point (Απρίλιος 2013 έναντι Απριλίου 2013.)

Είναι χαρακτηριστική και ενδεικτική της επιβάρυνσης του προϋπολογισμού του μέσου νοικοκυριού η καταγραφείσα αύξηση των τιμών καταναλωτή κατά 81,5% στον τομέα τροφίμων από τον Μάρτιο του 2012 στον Μάρτιο του 2013.

Επισημαίνεται η παραδοσιακή εντυπωσιακή αναντιστοιχία της ανωτέρω υπηρεσίας με τις εκτιμήσεις εγχώριων οικονομικών αναλυτών , εκπροσώπων του κλήρου , του κοινοβουλίου (ιδίως το εξόχως αντιπολιτευτικό Parliament Research Center) και των παραγωγικών τάξεων που τοποθετούν τον σχετικό δείκτη στα πραγματικά και ρεαλιστικότερα επίπεδα του 50-60% (ιδιαίτερα στον τελείως ανεξέλεγκτο τμήμα των υπηρεσιών.)

Η αναχαίτιση των ανεξέλεγκτων πληθωριστικών πιέσεων αποτελεί την κυριότερη πρόκληση για το οικονομικό επιτελείο ενόψει και της νέας Κυβέρνησης που θα προκύψει από τις Προεδρικές εκλογές της 14^{ης} Ιουνίου. Σημαντική μερίδα του Κοινοβουλίου, του κλήρου , των οικονομικών και επιχειρηματικών παραγόντων και του απλού κόσμου ψέγουν την οικονομική πολιτική για την θεαματικά ανοδική τροχιά του πληθωριστικού δείκτη, που έχει φέρει σε απόγνωση πλέον - λόγω των συνεχών αυξήσεων σε βασικά είδη διατροφής- τα ασθενέστερα στρώματα του πληθυσμού. Ως κύρια αιτίαση προβάλλουν την υπερβολική ρευστότητα που διοχετεύθηκε στην εγχώρια οικονομία (πενταπλασιασμός τα τελευταία 7 χρόνια στα σημερινά επίπεδα των 346δισ \$), ως αποτέλεσμα αθρόας εισαγωγής προγραμμάτων καταπολέμησης της ανεργίας και υποστήριξης μικρομεσαίων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών , που κατέληξαν βεβαίως στην συντριπτική τους πλειοψηφία σε συσσώρευση «θαλασσοδανείων» .

Αναβάλλεται επ'αόριστον η δεύτερη φάση του « Subsidy Act»

Το Ιρανικό Κοινοβούλιο ήδη από τα μέσα περασμένου Νοεμβρίου είχε καταψηφίσει με μεγάλη πλειοψηφία την έναρξη υλοποίησης της δεύτερης φάσης του φιλόδοξου και πολυσυζητημένου μεταρρυθμιστικού προγράμματος της κυβέρνησης για σταδιακή κατάργηση των κρατικών επιδοτήσεων βασικών καταναλωτικών αγαθών προς τελικό όφελος των ευπαθών κοινωνικών ομάδων , της χειμάζουσας βιομηχανικής υποδομής και του ασθενούντος κρατικού προϋπολογισμού και με τελικό στόχο την δικαιότερη ανακατονομή του εθνικού πλούτου και την μεταβολή των ενεργειακών καταναλωτικών προτύπων σε περισσότερο σύγχρονα διεθνή δεδομένα. Το ιρανικό κοινοβούλιο, όπως και η συντριπτική πλειοψηφία των

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΡΑΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

εγχώριων και διεθνών οικονομικών αναλυτών αποδίδουν σημαντικό μερίδιο ευθύνης για τα σημερινά οικονομικά δεινά στην υλοποίηση της πρώτης φάσης εν λόγω προγράμματος (από τον Δεκέμβριο του 2010), η οποία μολονότι ανακούφισε σημαντικά ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (με χορήγηση περίπου 40 \$ μηνιαίως κατ'άτομο) , θεωρείται ότι οδήγησε σταδιακά σε υπερβολική ρευστότητα , αναζωπυρώνοντας τις πληθωριστικές πιέσεις, ενώ δεν λειτούργησε όπως έπρεπε στο τμήμα που υποτίθεται ότι θα ενίσχυε την εγχώρια βιομηχανική υποδομή και μικρομεσαία επιχειρηματική δράση.

Ο ιδιωτικός τομέας φαίνεται να συμφωνεί με τις αιτιάσεις των αρμόδιων κοινοβουλευτικών επιτροπών ότι το εν λόγω εγχείρημα δεν είναι εφικτό να προχωρήσει με την υπάρχουσα μορφή του στην δεύτερη φάση υλοποίησης ,υπό τις παρούσες συνθήκες συνεχώς κλιμακούμενων οικονομικών κυρώσεων και καλπάζοντος πληθωρισμού.

Κρατικός προϋπολογισμός 2013-14

Για τρίτη συνεχόμενη χρονιά το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης δεν κατόρθωσε να πείσει τις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές για έγκαιρη υιοθέτηση του υποβληθέντος νομοσχεδίου που κανονικά πρέπει να έχει ψηφισθεί μέχρι την αρχή του νέου οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται (21 Μαρτίου 2013) . Τελικώς μετά από χρονοβόρες διαβουλεύσεις η κυβερνητική πρόταση έγινε αποδεκτή από το Κοινοβούλιο μόλις στις 20 Μαΐου, προβλέποντας 40% πτώση των εσόδων από τις εξαγωγές ιρανικού αργού (σε σχέση με προηγούμενο προϋπολογισμό), θέτοντας ως βάση για την τιμή του αργού τα 95\$ /βαρέλι επί της καθορισθείσας επίσημης ισοτιμίας 1\$=12.260 IRR. Η συνολική αποτίμηση του τρέχοντος προϋπολογισμού έφθασε τα 593 δις \$ με βάση την ανωτέρω επίσημη ισοτιμία , αλλά μόλις 200 δις\$ με βάση την ισοτιμία της αγοράς.

Θεωρείται βέβαιο ότι το κυβερνητικό οικονομικό επιτελείο κατά τη διάρκεια της χρονιάς θα προβεί σε αναπόφευκτες τροποποιήσεις λόγω της αναμενόμενης περαιτέρω μείωσης των πετρελαϊκών εσόδων και της διαφαινόμενης απειλής εμφάνισης ελλείμματος της τάξης των 30 δις\$, καταφεύγοντας σε αυξήσεις φορολογικών δεικτών, καθορισμό υψηλότερης συναλλαγματικής ισοτιμίας (στα επίπεδα του 25.000 IRR/\$), εκποίηση κρατικής περιουσίας, αύξηση των ενεργειακών τιμών, κλπ.

Διαθέσιμα συναλλαγματικά αποθέματα -προοπτικές

Η κλιμάκωση των οικονομικών κυρώσεων , ιδίως η πλέον πρόσφατη από πλευράς Αμερικανικής Διοίκησης περί απαγόρευσης επαναπατρισμού εσόδων από εξαγωγές ιρανικού αργού, θεωρείται βέβαιο ότι θα επιδράσει στο άμεσο μέλλον αρνητικά στην διαθεσιμότητα ζωτικού ξένου συναλλάγματος και καθώς δεν διαφαίνεται στον ορίζοντα κάποια πιθανή δρομολόγηση εξομάλυνσης στο επίμαχο πυρηνικό θέμα, αναμένεται με βεβαιότητα να οδηγήσει αφενός μεν σε περαιτέρω

περιοριστικές κατηγοριοποιήσεις σε εμπορευματικές κατηγορίες εισαγομένων προϊόντων προκειμένου να επιτευχθεί εξισορρόπηση με διαθέσιμες συναλλαγματικές

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΡΑΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

δυνατότητες , αφετέρου δε σε περαιτέρω ανάδειξη του κομβικού ρόλου της εξαγωγικής επίδοσης των μη πετρελαϊκών εξαγωγών και την σταδιακή διαμόρφωση μιας " resistance economy" , όπως εμφατικά την ευαγγελίζεται σε όλα της τα επίπεδα η ιρανική ηγεσία.

Στην παρούσα φάση σύμφωνα με εγχώριους αναλυτές το ύψος των συναλλαγματικών αποθεματικών της χώρας (συνάλλαγμα και χρυσός) ανέρχεται στα 70-80 δις \$ με σημαντική μερίδα του να ευρίσκεται εγκλωβισμένο προς το παρόν σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε Κίνα, Ν.Κορέα, Ιαπωνία, Ινδία, Τουρκία . Στη πραγματικότητα πρέπει να υπάρχουν περισσότεροι πόροι , καθώς δεν λαμβάνονται υπόψιν και δεν είναι εφικτό να υπολογισθούν και προσμετρηθούν τα έσοδα από το πετρελαϊκό black market trade που εξακολουθεί να λειτουργεί παρά τις ασφυκτικές κυρώσεις μέσω των ευρέως χρησιμοποιούμενων πρακτικών του reflagging & ship to ship transfer

Η πορεία της νομισματικής κρίσης

Στην παρούσα φάση είναι διάχυτη η αντίληψη ότι η ιρανική αγορά συναλλάγματος έχει εισέλθει σε φάση αναμονής των αποτελεσμάτων των επικείμενων προεδρικών εκλογών, ενώ η πλειοψηφία των παραγόντων της αγοράς πιστεύει ότι στο άμεσο μέλλον θα καταγραφεί περαιτέρω επιδείνωση λόγω της αντικειμενικής αδυναμίας της Κεντρικής Τράπεζας να υλοποιήσει τον εξαγγελθέντα στόχο της για άμεση καθιέρωση ενιαίας ισοτιμίας.

Προς το παρόν η νομισματική κρίση, που οδήγησε κατά το οικονομικό έτος 2012-13 σε απώλεια της συναλλαγματικής ισχύος του ριάλ κατά 80%, συρρικνώνοντας δραματικά την αγοραστική δύναμη του μέσου καταναλωτή και αποδυναμώνοντας την εισαγωγική δραστηριότητα σε πλείστες εμπορευματικές κατηγορίες πρώτων υλών , εξοπλισμών και μηχανημάτων με προφανείς επιπτώσεις στην λειτουργία παραγωγικών μονάδων σε όλο το φάσμα της εγχώριας οικονομίας και στην εκτόξευση του ανεργιακού δείκτη (ιδιαίτερα στους νέους που αποτελούν τα 2/3 του πληθυσμού), ελέγχεται οριακά από τις κυβερνητικές πολιτικές που διοχετεύουν συστηματικά άφθονο ξένο συνάλλαγμα και χρυσό στην αγορά εξισορροπώντας την ισοτιμία (ισορροπία του τρόμου βεβαίως). Πάντως μετά τις εκλογές σε κάποιο σημείο η παρεμβατική αυτή λειτουργία αναγκαστικά θα πρέπει να ανασταλεί λόγω και της προϊούσης αφαιμάξης των διαθέσιμων αποθεματικών , εξέλιξη που αναπόφευκτα θα οδηγήσει σε περαιτέρω υποτίμηση του εθνικού νομίσματος.

Μια όσο το δυνατόν αισιόδοξη θεώρηση της κατάστασης

43 Esfandiar Av., Africa Express Way, Tehran 19679-I.R.IRAN
tel. ++98 21 22050014, fax. ++98 21 22011957, Email: ecocom-tehran@mfa.gr

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΡΑΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Μέσα βεβαίως στην ζοφερή αίσθηση που προκαλούν ανωτέρω διαπιστώσεις και παρατηρήσεις για την παρούσα φάση της ιρανικής κοινωνικοοικονομικής κατάστασης θα πρέπει να ανιχνεύσουμε πολύτιμα ψήγματα αισιοδοξίας :

- σε πολιτικό επίπεδο ,που επηρεάζει σαφώς και το οικονομικοεμπορικό, ο καλόπιστος παρατηρητής της εγχώριας και διεθνούς πραγματικότητας διαμορφώνει την αίσθηση ότι τα πράγματα έχουν φθάσει πλέον σε οριακό σημείο και ότι εφόσον η ιρανική κυβέρνηση επιθυμεί σε κάποιο σημείο να επιδείξει διαλλακτικότητα η ακόμη και υποχωρητικότητα στο χρονίζον θέμα των διαπραγματεύσεων για το πυρηνικό της πρόγραμμα , δύσκολα μπορεί κανείς να φαντασθεί ιδανικότερη χρονική συγκυρία από την τρέχουσα. Οι κυρώσεις έχουν πλήξει καίρια πλέον την βιομηχανική υποδομή , τον κοινωνικό ιστό, την πρόσβαση της χώρας στο διεθνές χρηματοπιστωτικό κύκλωμα και σύντομα η επαπειλούμενη ως εκ των πιθανών σεναρίων στρατιωτική παρέμβαση θα φαντάζει περιττή ,καθώς θα κινδυνεύει να πραγματοποιηθεί ο εσωτερικός κίνδυνος της κοινωνικής αποσταθεροποίησης . Επομένως σύντομα (θα ήταν επισφαλές να διευκρινίσει κάποιος περαιτέρω τον χρονικό αυτό προσδιορισμό) αναμένονται δραστικές εξελίξεις , που οποιαδήποτε μορφή και αν έχουν , τουλάχιστον θα δρομολογήσουν διαδικασίες εκτόνωσης της σημερινής πίεσης και ανασφάλειας, διαμορφώνοντας σταδιακά ευνοϊκότερες συνθήκες για ομαλότερη εμπορική και επενδυτική δράση με την υπό προϋποθέσεις άμβλυνση των ασφυκτικών κυρωτικών συνεπειών . Σημαντικές εν προκειμένω ωφέλειες είναι εύλογο ότι θα αποκομίσουν εκείνα τα επιχειρηματικά και επενδυτικά συμφέροντα που θα έχουν μεριμνήσει –και τολμήσει- να πραγματοποιήσουν από τώρα το λεγόμενο positioning στην εγχώρια αγορά.

- σε οικονομικό –επιχειρηματικό επίπεδο δεν πρέπει να λησμονείται ότι παρά την σημερινή δυσμενέστατη συγκυρία το Ιράν παραμένει μια στρατηγική τοποθεσία και αγορά και ένας υπό προϋποθέσεις ενεργειακός διαμετακομιστικός κόμβος με πρόσβαση σε περιφερειακές αγορές 300-400 εκατ. καταναλωτών. Η εγχώρια οικονομία διαθέτει πέραν του αργού πετρελαίου και άλλους νευραλγικούς κλάδους , συνεχώς αναπτυσσόμενους στο μέτρο του δυνατού τα τελευταία χρόνια συνδιαμορφωτές του ΑΕΠ και πηγές προσπορισμού ξένου συναλλάγματος , όπως οι βιομηχανίες των πετροχημικών , χάλυβα , τροφίμων (φιστικιών), ταπήτων, φαρμακευτικών προϊόντων, ο κλάδος των μηχανολογικών υπηρεσιών, που είναι σε θέση και ήδη συμβάλλουν καθοριστικά στην σταδιακή διαφοροποίηση του εξαγωγικού χαρτοφυλακίου και στην κατά το δυνατόν απεξάρτηση από τις εξαγωγές αργού πετρελαίου. Δεν πρέπει να περνά απαρατήρητη η διαρκώς βελτιούμενη κάθε χρόνο εξαγωγική επίδοση του συμπλέγματος των κλάδων αυτών που συλλήβδην χαρακτηρίζονται : non oil exports , η αξία των οποίων αναμένεται να προσεγγίσει στο τέλος του τρέχοντος οικονομικού έτους τα 40 δις \$

- η αναγκαιότητα διατήρησης ακμαίου του εν λόγω παραγωγικού συμπλέγματος (που δεν στοχοποιείται τουλάχιστον ευθέως από το οπλοστάσιο των κυρώσεων) στην παρούσα συγκυρία της προσωρινής έλλειψης του απαραίτητου συναλλάγματος και οποιασδήποτε κυβερνητικής αναπτυξιακής υποστήριξης και οι διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες εκσυγχρονισμού της αγροτικής και βιομηχανικής

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΡΑΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

υποδομής διαμορφώνουν συνθήκες αυξημένης ζήτησης για ποιοτικά προϊόντα και για σταθερές και πυκνές εισροές προηγμένου κεφαλαιουχικού, μηχανολογικού, βιομηχανικού και αγροτικού εξοπλισμού και τεχνογνωσίας σε τομείς όπως :

α) Βιομηχανία τροφίμων (ελιές, ελαιόλαδο, confectionery, έτοιμα γεύματα, χυμοί φρούτων)

Γενικότερα καθώς παρατηρούνται τα τελευταία χρόνια συνθήκες αυξανόμενου προστατευτισμού στην πολιτική των εμπλεκόμενων εγχώριων Υπουργείων, προκειμένου να προστατευθεί η όποια εγχώρια παραγωγή και η επίτευξη αυτάρκειας, **στη παρούσα συγκυρία διαμορφώνονται συνθήκες ζήτησης περισσότερο για εισαγωγές εξοπλισμών και τεχνολογιών επεξεργασίας και συσκευασίας τροφίμων** και λιγότερο για τα ίδια τα τελικά προϊόντα .

β) Φυσικά καλλυντικά -δερμοκαλλυντικά (botox, αλοιφές για επούλωση ανάπλαση ουλών από χειρουργικές επεμβάσεις με έμφαση στην πλαστική χειρουργική)

γ) Φαρμακευτικά προϊόντα με πιστοποίηση FDA, ιδιαίτερα για την αντιμετώπιση του καρκίνου, ιατρικός εξοπλισμός, ιδιαίτερα τομογράφοι, εξοπλισμοί εργαστηρίου, τεχνητά μέλη για αναπήρους κλπ

δ) Αγροτικός εξοπλισμός, τεχνογνωσία (αρδευτικά συστήματα, εγκατάσταση λειτουργία θερμοκηπίων, εξοπλισμός πτηνοτροφείων, νέοι σπόροι, καλλιέργειες, λιπάσματα, αγροτικά μηχανήματα)

ε) Εξοπλισμός οικοδομών - κατασκευών (εκσκαφείς, μπετονιέρες, ολοκληρωμένα συστήματα ανελκυστήρων)

ζ) Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με έμφαση στην ηλιακή και την χρήση φωτοβολταϊκών συστημάτων για την εξοικονόμηση ενέργειας σε διάφορους νευραλγικούς τομείς της εγχώριας οικονομίας δεδομένης και της υψηλής ηλιοφάνειας της χώρας, αλλά και στην εισαγωγή ολοκληρωμένων συστημάτων ηλιακών θερμοσυσσωρευτών σε δημόσια και ιδιωτικά κτήρια της ιρανικής πρωτεύουσας

η) Υπηρεσίες:

- **Τουρισμός** : Συνεργασία ενδιαφερομένων επιλεγμένων τουριστικών γραφείων των δύο χωρών για διεύρυνση των ιρανικών τουριστικών ροών στην χώρα μας.

- **Τηλεπικοινωνίες** : mobile services and applications (εφαρμογή ολοκληρωμάτων προγραμμάτων διαγωνισμών, κουίζ, ειδήσεων, προσαρμοσμένη στην ιρανική κουλτούρα και κοινωνική πραγματικότητα.)

- **Real Estate**: Παρουσίαση ελκυστικών και διαθέσιμων στην χώρα μας επενδυτικών σχεδίων εκποίησης εκτάσεων γης, οικιών τόσο σε αστικά κέντρα όσο και παραθεριστικών κατοικιών σε ελληνικά νησιά, ξενοδοχειακών μονάδων, υπό ενίσχυση παραγωγικών μονάδων. Πολύ σημαντική η τυχόν διασύνδεση της ενδεχόμενης επένδυσης με την διαδικασία αδείας παραμονής, παράμετρος υψηλής προτεραιότητας για τα εγχώρια κεφάλαια με κεντρόφυγες τάσεις

-η προϊούσα απομόνωση της χώρας από το διεθνές χρηματοπιστωτικό περιβάλλον και η γενικότερη ανασφάλεια που επικρατεί στους κόλπους της ιρανικής κοινωνίας και επιχειρηματικής και οικονομικής ελίτ έχει συσσωρεύσει τεράστια διαθέσιμα κεφάλαια με κεντρόφυγες τάσεις, που επιθυμούν να διακινηθούν και διασφαλισθούν σε ένα υγιές σταθερό πολιτικά και αναπτυσσόμενο οικονομικά περιβάλλον με ελκυστική επενδυτική νομοθεσία, παραμέτρους που συγκεντρώνει

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΡΑΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

στην παρούσα φάση η χώρα μας. Η κρίση την οποία διέρχεται η ελληνική οικονομία δεν διαφεύγει της προσοχής των ιδιαίτερα ενημερωμένων εγχωρίων επιχειρηματικών ομίλων που αναζητούν μετ'επιτάσεως τον τελευταίο ειδικά χρόνο (με τις εύλογες βεβαίως επιφυλάξεις για την τύχη της οικονομίας μας , την παραμονή μας στην ευρωζώνη κλπ) προοπτικές επενδυτικής δραστηριοποίησης στην χειμαζόμενη ελληνική αγορά σε τομείς , όπως ενδεικτικά :

- Real Estate : Διερεύνηση προοπτικών αγοράς στην χώρα μας γης , ακινήτων , διαμερισμάτων ,
- Εξαγοράς πλειοψηφικών πακέτων προβληματικών ελληνικών παραγωγικών μονάδων (π.χ βιομηχανία πλαστικών, ελαστικών , παραγωγής ξηρών καρπών κλπ)
- εξαγορά , εκσυγχρονισμός υφισταμένων ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων η ανέγερσης νέων ξενοδοχειακών μονάδων και ένταξης στο νέο Επενδυτικό Νόμο
- εξαγοράς πλειοψηφικών πακέτων ελληνικών τραπεζικών ιδρυμάτων

Πάγιες τελικές επισημάνσεις

Οι ενδιαφερόμενοι βεβαίως εν προκειμένω για ανάπτυξη εμπορικής η/και επενδυτικής δράσης στην ιρανική αγορά (συμπεριλαμβανομένων και των ελληνικών επιχειρηματικών συμφερόντων) θα πρέπει να ευρίσκονται σε μόνιμη επαγρύπνηση για την συνδρομή των κάτωθι βασικών προϋποθέσεων :

τη διασφάλιση διαθέσιμου , σαφούς και ασφαλούς τρόπου πληρωμών , με κρίσιμη εν προκειμένω την έγκαιρη προσυνηνόηση μεταξύ του ενδιαφερομένου εξαγωγέα και του εκάστοτε Ιρανού εισαγωγέα και των τραπεζών τους για το εφικτό της συναλλαγής και την αναζήτηση κατάλληλου ενδιάμεσου τραπεζικού ιδρύματος που θα εξυπηρετεί LC's από το Ιράν, διαθέσιμου και προτιθέμενου να αναλάβει τη διαμεσολάβηση .

την σε τακτά χρονικά διαστήματα επιβεβαίωση ότι η συγκεκριμένη εμπλεκόμενη κατηγορία εμπορευμάτων η υπηρεσιών δεν εντάσσεται στους απαγορευμένους από τις κυρώσεις αναλυτικούς καταλόγους, που ανανεώνονται και τροποποιούνται αρκετά συχνά , διερμηνεύονται δε άλλοτε διασταλτικά και άλλοτε συσταλτικά ανάλογα με την ακολουθούμενη από κάθε χώρα στρατηγική

την έγκαιρη στάθμιση του ενδεχόμενου κόστους που μπορεί να προκύψει για την δραστηριοποιούμενη στην ιρανική οικονομία και αγορά επιχείρηση σε σχέση με την απαξίωση εμπορικών η /και επενδυτικών ερεισμάτων και προοπτικών σε άλλες σημαντικότερες και περισσότερο διευρυμένες και προηγμένες αγορές(ευρωπαϊκή , αμερικανική), όπου ως αποτέλεσμα της εν λόγω εμπλοκής στην ιρανική οικονομία ενδέχεται να καταγραφούν περιστατικά δυσχερούς πρόσβασης σε χρηματοπιστωτικά κυκλώματα , απομόνωσης και απώλειας σημαντικών εμπορικών και επενδυτικών ευκαιριών .

Νεώτερες εξελίξεις από την εγχώριες πρακτικές αναχαίτισης των κυρώσεων

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΡΑΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Για την αντιμετώπιση της προιούσης διεθνούς τραπεζικής απομόνωσης της χώρας η εγχώρια επιχειρηματική κοινότητα μετέρχεται, σύμφωνα με παράγοντες της εδώ αγοράς , πρακτικών , όπως : χρήση ενδιάμεσων δεύτερης και τρίτης κατηγορίας τραπεζικών ιδρυμάτων (κυρίως από Κίνα, Ρωσία Μαλαισία, Τουρκία , Ταϊλάνδη, Φιλιππίνες), προσωπικούς η εταιρικούς λογαριασμούς που προς το παρόν δεν έχουν γίνει στόχος των κυρώσεων, στήσιμο εταιριών «βιτρίνας» σε γειτονικές χώρες, χρήση ιδιωτικών εταιριών μεταφοράς χρημάτων(τα λεγόμενα ανταλλακτήρια) , άλλες εταιρείες μεσάζοντες (συνήθως μεταφορικές) που αναλαμβάνουν την μεταφορά απαγορευμένων εμπορευματικών κατηγοριών «μεταποιώντας» φορτωτικά έγγραφα ,ώστε να εμφανίζονται εισαγόμενες από γειτονικές χώρες (κυρίως Τουρκία), μεθοδεύσεις που σωρευτικά έχουν εκτοξεύσει το επιπλέον κόστος στα απαγορευτικά επίπεδα ακόμα και του 30%.

Στη παρούσα συγκυρία λόγω ασφυκτικών αμερικανικών πιέσεων προς την τουρκική κυβέρνηση ο διάυλος αυτός ολοένα και συρρικνώνεται, όπως και ο διαχρονικά παραδοσιακός των γειτονικών Εμιράτων(τουλάχιστον επιφανειακά) με αποτέλεσμα η εγχώρια επιχειρηματική κοινότητα να έχει στραφεί στην πρόθυμη ρωσική αγκάλη που επιτρέπει την λειτουργία εγχωρίων τραπεζικών καταστημάτων ιρανικών συμφερόντων , όπως

Mir Business Bank of Moscow C.J.S.C (θυγατρική της Bank Melli of Iran),
www.bmi.ir/en

με λοιπά συνήθη καταφύγια εν προκειμένω εξακολουθούν προς το παρόν να παραμένουν οι χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης: Λευκορωσία, Αρμενία , Γεωργία, η Ινδία, η Μαλαισία και λιγότερο η Κίνα και κάποια αμφίβολης αξιοπιστίας και διεθνούς αναγνωρισιμότητας ιρακινά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Η Η πορεία της διμερούς οικονομικής συνεργασίας κατά το οικονομικό έτος 2012-13

Α Η πορεία των διμερών εμπορικών συναλλαγών

Σύμφωνα με τελευταία διαθέσιμα στοιχεία ΕΣΥΕ κατά το 2012 η σταθερά ανοδική τροχιά των εξαγωγών μας αναχαιτίσθηκε για πρώτη φορά τα τελευταία 5 χρόνια, υποκύπτοντας στην κλιμακούμενη αρνητική δυναμική των ασφυκτικών διεθνών οικονομικών κυρώσεων εις βάρος του Ιράν μέσα στην διάρκεια της χρονιάς (κυρίως Ιανουάριος, Ιούλιος). Η προϊούσα απομόνωση του εγχώριου επιχειρηματικού δυναμικού με εισαγωγικό προσανατολισμό από τις υποδομές του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος δυσχέρανε αποφασιστικά και τελικά αδρανοποίησε πολλές υποσχόμενες συνεργασίες.

Κατά συνέπεια οι εξαγωγικές ροές ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών προς την ιρανική αγορά κατά το 2012 αποτιμήθηκαν μόλις σε 15,4 εκατ ευρώ, συρρικνούμενες κατά 36,2% έναντι 2011 (24,1 εκ.ευρώ). Σημαντικό εν προκειμένω ότι ο αριθμός των ελληνικών αιτημάτων από ελληνικές επιχειρήσεις προς το Γραφείο μας παρέμεινε σε σχετικά υψηλά επίπεδα (135 αιτήματα έναντι 164 το 2011) , καταδεικνύοντας το συνεχές ενδιαφέρον της ελληνικής επιχειρηματικής κοινότητας για την δύσκολη αλλά πολλά υποσχόμενη ιρανική αγορά, ιδίως σε περιόδους , όπου η εξωστρέφεια ισοδυναμεί ουσιαστικά με επιβίωση.

Η διάρθρωση των εξαγωγών μας κατά το 2012 δεν διαφοροποιήθηκε ουσιαστικά σε σχέση με τα 2011 και τα προηγούμενα έτη με τις κάτωθι κατηγορίες να κυριαρχούν εναλλάσσοντας ουσιαστικά σειρά κατάταξης:

φαρμακευτικά προϊόντα, βιταμίνες
τεχνουργήματα από τσιμέντο και σκυρόδεμα
γλυκά κουταλιού , ζελέδες , μαρμελάδες παρασκευάσματα λαχανικών
παρασκευάσματα λαχανικών
επιτραπέζιες ελιές
είδη εξοπλισμού για κατασκευές

Από τις συνήθως εμφανιζόμενες στις πρώτες του ανωτέρω καταλόγου , κατά την διάρκεια του 2012 επλήγησαν σχετικά με την εξαγωγική τους δυναμική προς την ιρανική αγορά οι κατηγορίες : των επιτραπέζιων ελιών (-81% σε σχέση με το 2011) , των φρούτων (νωπών η ξηρών) : -65,2% και των ειδών ζαχαροπλαστικής : - 9%

Παράλληλα κατά την ΕΣΥΕ, η ελληνική αγορά απορρόφησε κατά το 2012 εισροές ιρανικών εμπορευματικών κατηγοριών αξίας 1,541 δις ευρώ, εκ των οποίων ως συνήθως το 99,5 % αφορά εισαγωγές ιρανικού αργού πετρελαίου , θεαματικά μειωμένης κατά 50% σε σχέση με το 2011 λόγω διακοπής παραγγελιών από Μάρτιο-Οκτώβριο 2012 σε συμμόρφωση και του πετρελαϊκού εμπάργκο της Ε.Ε εις βάρος του Ιράν που τέθηκε σε ισχύ από 1ης Ιουλίου 2012. Η ουσιαστική αυτή συμμόρφωση

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΡΑΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

της χώρας μας είχα ως αποτέλεσμα την συμπερίληψή της προσφάτως σε κατάλογο της Αμερικανικής Διοικήσεως περί 11 χωρών εξαιρουμένων των κυρώσεων προς το Ιράν (σε σχέση με το αργό πετρέλαιο) λόγω δραστηκής μείωσης των παραγγελιών τους κατά το 2012 και ουσιαστικής συμμόρφωσης με το γράμμα και το πνεύμα των κυρώσεων .

Επομένως κατά το **2012** κατεγράφησαν **συνολικές διμερείς εμπορικές συναλλαγές αξίας 1,557 δις ευρώ**, διαιωνίζοντας και πάλι έστω και μειωμένο κατά το ήμισυ (αντανάκλαση της κατά 50% συρρίκνωσης της αξίας των ιρανικών εξαγωγών αργού στη χώρα μας) ένα συντριπτικά ελλειμματικό εις βάρος της χώρας μας εμπορικό ισοζύγιο. Κατά το εξεταζόμενο έτος και σύμφωνα με τα ανωτέρω στοιχεία το Ιράν κατέλαβε την 11η θέση (έναντι 4^{ης} το 2011) μεταξύ των προμηθευτών της Ελλάδος (με μερίδιο 3,2% επί των συνολικών ελληνικών εισαγωγών) και την 78^η θέση (έναντι 69^{ης} το 2011) μεταξύ των προορισμών των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών (με μερίδιο 0,056 % των συνολικών ελληνικών εξαγωγών).

Β. Επισκέψεις ελληνικών επιχειρηματικών συμφερόντων στην ιρανική αγορά κατά το οικονομικό έτος 2012-13

(οι σημαντικότερες από τη διαθέσιμη στο γραφείο μας πληροφόρηση νεώτερες εξελίξεις)

- « SABO S.A» με αντικείμενο την επενδυτική δραστηριοποίηση του ομίλου στην ιρανική αγορά με διερεύνηση δυνατοτήτων ίδρυσης και λειτουργίας ολοκληρωμένης παραγωγικής μονάδας τούβλων
- « Elea Creta S.A» με αντικείμενο την προώθηση στην ιρανική αγορά ελληνικού έξτρα παρθένου ελαιολάδου και καλλυντικών από ελαιόλαδο
- « Metron S.A Energy Applications» δραστηριοποιούμενη στην υλοποίηση ολοκληρωμένων κατασκευαστικών προγραμμάτων για την εγκατάσταση , ανακαίνιση, συντήρηση ενεργειακών εγκαταστάσεων , υποδομών και εφαρμογών
- « Kleemann S.A» με αντικείμενο την περαιτέρω επέκταση της εταιρείας στην εγχώρια αγορά ολοκληρωμένων συστημάτων και εφαρμογών ανελκυστήρων
- “ Paralos Engineering S.A”. με αντικείμενο την διερεύνηση χρήσης της ελληνικής τεχνογνωσίας και εξοπλισμού σε φωτοβολταϊκά στην εγχώρια ιχθυοκαλλιέργεια με επίσκεψη στο σημαντικό Materials & Energy Research Center of Iran, που προσέλαβε δημοσιότητα και στον εδώ τύπο. Ηδη έχει παραδοθεί στην ιρανική πλευρά μια πρώτη οικονομοτεχνική μελέτη βιωσιμότητας και αναμένεται συνέχεια.

Γ. Σημαντικότερα γεγονότα εμπορικοοικονομικής σημασίας

Πρωτοβουλία για την ίδρυση Ελληνο-Ιρανικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου

Στα μέσα περασμένου Ιανουαρίου εκπρόσωποι 17 ελληνικών επιχειρήσεων από ευρύ φάσμα εμπορικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων κα ενδιαφερόντων συμφώνησαν στην σύσταση αστικής εταιρείας με την επωνυμία " Επιχειρηματική Πρωτοβουλία για το Ελληνο-Ιρανικό Επιμελητήριο" με σκοπό την δημιουργία διμερούς Επιμελητηρίου σύμφωνα με την επιμελητηριακή νομοθεσία και τα διεθνώς κρατούντα στις διμερείς διακρατικές, εμπορικές, επιχειρηματικές και οικονομικές πρακτικές.

Ανάλογη διαδικασία είχε ήδη ολοκληρωθεί από ιρανικής πλευράς από τις αρχές Νοεμβρίου 2012 στην Τεχεράνη με την δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της αναγγελίας δημιουργίας Iran-Greece Joint Business Council υπό την αιγίδα του Iran Chamber of Commerce, Industries, Mines and Agriculture, κεντρικού συντονιστικού και εποπτικού επιμελητηριακού φορέα της χώρας

Πρόκειται στην ουσία για μια πρωτοβουλία που έλαβε σάρκα και οστά κυρίως χάρη στον ζήλο της ιρανικής πλευράς (σημαίνοντες επιχειρηματίες, υψηλόβαθμα στελέχη κεντρικών επιμελητηρίων, με τη διακριτική κυβερνητική υποστήριξη), ιδιαίτερα κατά την διάρκεια του τελευταίου χρόνου, με εκατέρωθεν ανταλλαγή επισκέψεων εκπροσώπων επιμελητηριακών φορέων, εξέλιξη που υποδηλώνει ότι η ιρανική πλευρά αποβλέπει πλέον ανοιχτά στην χώρα μας ως ασφαλή και φιλικά διακείμενη δίοδο προς την ευρύτερη ευρωπαϊκή αγορά, έχοντας σχεδόν πλήρως απομονωθεί από το διεθνές χρηματοπιστωτικό και επενδυτικό περιβάλλον.

Από πλευράς μας οφείλουμε να διατηρούμε στάση συγκρατημένης αισιοδοξίας με επισήμανση σε στελέχη του ότι η υποστήριξή μας αφικνείται μέχρι του ορίου σεβασμού του νομοθετικού πλέγματος των συνεχώς κλιμακουμένων εις βάρος του Ιράν διεθνών οικονομικών κυρώσεων.

Υπό την αίρεση της εν τω χρόνω πραγματικής του λειτουργίας ως Διμερούς Επιμελητηρίου μέσω της σύσφιξης των διμερών εμπορικών και επενδυτικών συνεργασιών σε τομείς που δεν άπτονται των κυρώσεων, αποτελεί μια κίνηση που εκτιμούμε ότι αξίζει της διακριτικής μας υποστήριξης, ιδιαίτερα σε κρίσιμες εποχές, όπου η εξωστρέφεια ισοδυναμεί με επιβίωση για πλείστες όσες ελληνικές επιχειρήσεις.

Επιχειρηματική αποστολή (26-29 Απριλίου 2013, Τεχεράνη)

Ως πρώτη έκφραση της δυναμικής ανωτέρω εξελίξεων διοργανώθηκε και υλοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία με την βοήθεια εγχώριας εξειδικευμένης συμβουλευτικής επιχείρησης και την υποστήριξη του Γραφείου μας ολιγομελής πλην όμως αντιπροσωπευτική και δυναμική αποστολή εκπροσώπων πέντε ελληνικών επιχειρήσεων στους τομείς : ιδιωτικής εκπαίδευσης, εναλλακτικών πηγών ενέργειας, συμβουλευτικών υπηρεσιών για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε κλάδους εστίασης και νοσοκομειακής περίθαλψης, εμπορίας πρώτων υλών πετροχημικής βιομηχανίας και τροφίμων, εμπορία αλευτικού εξοπλισμού.

Οι συμμετέχοντες πραγματοποίησαν σειρά στοχευμένων κατ'ιδίαν επιχειρηματικών συναντήσεων, εξοικειώθηκαν με τις ιδιαιτερότητες και προκλήσεις της εγχώριας αγοράς, τους τρόπους αντιμετώπισης των κλιμακούμενων κυρώσεων που χρησιμοποιεί το εγχώριο επιχειρηματικό δυναμικό και έθεσαν τις βάσεις για περαιτέρω συνεργασία , κρίνοντας δε από το follow up και την συνεχιζόμενη αλληλογραφία με τους ιρανούς ομολόγους τους , εκτιμώ ότι σύντομα οι αρχικές επαφές θα αρχίσουν να αποδίδουν καρπούς.

Δ Προσέλκυση επενδύσεων ιρανικών συμφερόντων στην Ελλάδα.

Κατά τη διάρκεια του 2012-3 και με την υποστήριξη του Γραφείου μας, στελέχη εγχώριων επιχειρηματικών και επενδυτικών συμφερόντων ανέλαβαν πρωτοβουλίες πραγματοποιώντας σε ιδιωτικό επίπεδο, (καθώς στο σύνολό τους δεν επιθυμούν σε αυτό το πρώτο διερευνητικό στάδιο την επαφή τους με κάποια δημόσια αρχή και το ενδεχόμενο δημοσιοποίησης της προσπάθειάς τους αυτής στο εσωτερικό της χώρας τους) πολλά υποσχόμενες διερευνητικές επισκέψεις στην χώρα μας θέτοντας τις βάσεις για την επενδυτική τους παρέμβαση στην ελληνική οικονομία αλλά και στην προώθηση και εδραίωση στην εγχώρια αγορά προϊόντων και υπηρεσιών ελληνικών επιχειρήσεων κατά κύριο λόγο στους εξής τομείς:

- Real Estate : Διερεύνηση προοπτικών αγοράς στην χώρα μας γης , ακινήτων , διαμερισμάτων , ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων. Ιδιαίτερη ώθηση εν προκειμένω αναμένεται να προσδώσει η προσφάτως ψηφισθείσα κα τεθείσα σε ισχύ νομοθετική διάταξη περί κατοχύρωσης δικαιώματος αμέσου δρομολόγησης πενταετούς διάρκειας αδείας παραμονής , άπαξ ανανεούμενης , για τους επενδυτές τρίτων χωρών που δεσμεύουν κεφάλαια στην χώρα μας ύψους τουλάχιστον 250.000 ευρώ κατά κύριο λόγο στον κτηματομεσιτικό τομέα.

- Επενδυτικής δραστηριοποίησης υπό την μορφήν εξαγοράς πλειοψηφικών πακέτων προβληματικών ελληνικών παραγωγικών μονάδων (π.χ βιομηχανία πλαστικών) είτε ανέγερσης ξενοδοχειακών μονάδων και ένταξης στο νέο Επενδυτικό Νόμο

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΡΑΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

- Κατασκευές –τεχνικά έργα : με τη διερεύνηση των προοπτικών προμήθειας οικοδομικών υλικών / ανάληψης υπεργολαβιών από ελληνικές κατασκευαστικές εταιρείες σε μεγάλα έργα υποδομής στο Ιράν

- Συμβουλευτικές υπηρεσίες : με τη διερεύνηση των προοπτικών υλοποίησης από ελληνικές συμβουλευτικές υπηρεσίες αντισεισμικών μελετών ιδιαίτερης σημασίας για το σεισμοπαθές Ιράν στο πλαίσιο των εδώ συντελούμενων ευρείας εμβέλειας στεγαστικών (οικιστικών και γραφείου) προγραμμάτων

- Προώθηση των ελληνικών εξαγωγών τυποποιημένου έξτρα παρθένου ελαιολάδου και επιτραπέζιας ελιάς

- Προώθηση εξαγωγών στοκαρισμένου ρουχισμού ελληνικής παραγωγής

- Προώθηση εξαγωγών φαρμακευτικών και παραφαρμακευτικών προϊόντων και καλλυντικών

- Αύξηση τουριστικών ροών στη χώρα μας